

ที่มาภาพ : https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/cb/Thailand,_Mekong.jpg

ช่มชืดแม่น้ำโขงเพื่อใคร?

วิวัฒน์ชัย อรรถการ

1 ในช่วงเวลาที่ผ่านมาผู้คนกำลังสาละวนกับการส่งท้ายปีเก่าอย่างสูสีใหม่นั้น ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) (เมื่อ 27 ธ.ค.59) ได้มีมติเห็นชอบแผนพัฒนาการเดินเรือระหว่างประเทศในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง ค.ศ.2015-2025 (พ.ศ.2558-2568) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาการขนส่งทางน้ำระหว่างประเทศ และการดำเนินงานเบื้องต้น (งานสำรวจและออกแบบ) รวมทั้งให้ความเห็นชอบให้กรมเจ้าท่าเป็นหน่วยงานปฏิบัติและประสานงาน

ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเปิดเผยว่า แผนพัฒนาการเดินเรือฯ นี้ เป็นความเห็นชอบจากสมาชิก 4 ประเทศ ได้แก่ จีน ลาว เวียดนาม และไทย ที่จะมีการตั้งคณะสำรวจร่วมกัน เพื่อปรับปรุงร่องน้ำ-ทางเดินเรือเพื่อการขนส่งและเส้นทางทางท่องเที่ยวซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสธุรกิจและลดต้นทุนโลจิสติกส์ในการปรับปรุงท่าเรือเน้นไปที่ท่าเรือขนาด 300-500 ตันกรอส ให้สามารถเดินเรือได้สะดวกและปลอดภัยตลอดร่องน้ำระยะทางยาว 231 กิโลเมตร เพื่อขยายเส้นทางเดินเรือ รัฐบาลจีนพร้อมให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการสร้างจากเมืองซีอเหมอานในจีนถึงหลวงพระบาง สปป.ลาว ซึ่งเส้นทางประเทศไทยจะได้ประโยชน์ในการพัฒนาท่าเรือเชียงของของจังหวัดเชียงรายในอนาคต

(กรุงเทพฯ 28 ธ.ค.59) นี่เป็นคำกล่าวอ้างของ พช.รัฐมนตรี

โครงการปรับปรุงร่องน้ำเพื่อการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำล้านช้างถึงแม่น้ำโขง ท่าที่ปรากฏในสายตาประชาชนริมฝั่งแม่น้ำคือการเดินหาระเบิดเกาะแก่งแม่น้ำโขงอย่างเต็มสูบ ปัจจุบันรัฐบาลจีนได้สำรวจและระเบิดเกาะแก่งในอาณาเขตประเทศจีน เมียนมา ลาว ไปเรียบร้อยแล้ว ก็คงเหลือแต่ประเทศไทยที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะถูกประชาชนคัดค้านอย่างหนัก โดยเครือข่ายประชาชน 8 จังหวัดลุ่มน้ำโขง และองค์กรเครือข่ายภาคีลุ่มน้ำโขง ตลอดจนนักวิชาการ สื่อและประชาชนทั่วไป อันที่จริงการคัดค้านมีมาแล้วในช่วงปี 2547 จนโครงการถูกระงับไปชั่วคราวเมื่อทางการจีนนำเรือเข้ามาดำเนินการไล่ระเบิดแก่งแม่น้ำโขง ตามโครงการปรับปรุงเส้นทางเดินเรือในแม่น้ำโขง จนถึงเขตแดนไทย ได้ถูกชาวเชียงของจังหวัดเชียงรายขับไล่ออย่างหนัก

มติ ครม. ที่เห็นชอบแผนพัฒนาการเดินเรือระหว่างประเทศในแม่น้ำล้านช้างถึงแม่น้ำโขง พ.ศ.2558-2568 ในครั้งนี้ จะเป็นการ

เปิดทางให้จีนสามารถระเบิดแก่งกลางแม่น้ำโขง ตั้งแต่อำเภอเชียงแสนถึงอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จนถึงลาวหรือไม่

ที่ผ่านมาจีนเคยไล่ระเบิดแก่งแม่น้ำโขงตอนบนมาแล้ว และได้ส่งผลกระทบทำให้การไหลของน้ำในแม่น้ำโขงไม่เป็นไปตามธรรมชาติ น้ำขึ้นเร็ว-ลงเร็วกว่าที่เคยเป็น ทำให้ตลิ่งพัง บ้านเรือนสองฝั่งแม่น้ำเสียหาย เกิดน้ำท่วมใหญ่ผิดธรรมชาติอย่างที่เคยมีมาก่อน น้ำในแม่น้ำโขงขุ่นขึ้นกว่าเดิม เพราะมีตะกอนมากขึ้น เป็นการเปลี่ยนแปลง

เชิงนิเวศ-สิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญ เช่น แหล่งพันธุ์ปลา บรรดาสาหร่ายพืชน้ำที่เป็นแหล่งอาหารของคนและสิ่งมีชีวิต รวมทั้งอาชีพของชุมชนริมฝั่งโขง การระเบิดแก่งแม่น้ำโขงยังกระทบต่อลำน้ำสาขาอีกด้วย ประเทศไทยเองก็ได้รับผลกระทบดังกล่าวมาแล้ว การที่จีนอ้างว่าเป็นการ “บูรณะร่องน้ำ” แท้จริงแล้วเป็นการ “ช่มชืดแม่น้ำโขง” ที่สร้างความ “ช่มชืด” ให้มวลมนุษยชาติในประเศที่ยั่งยืนหรือไม่

หากมติ ครม.ของนายกฯ ประยุทธ์ เปิดทางเอื้อให้จีนสามารถดำเนินโครงการปรับปรุงร่องน้ำหรือระเบิดแก่งกลางแม่น้ำโขงบริเวณพรมแดนไทย-ลาวได้ ย่อมมีผลกระทบต่อระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตของชุมชนและสังคมอย่างรุนแรง แม้รัฐบาลไทยมั่นใจว่าจะคุ้มครองค่าในการทำมาค้าขายและการท่องเที่ยว แต่ประโยชน์ที่จะได้ในระยะยาวอาจได้ไม่คุ้มเสียหรือไม่

ส่วนประเทศจีนนั้นสนใจความตั้งใจมานานที่ได้ระเบิดแก่งแก่งในแม่น้ำโขงเพื่อเปิดทางให้เรือสำเภาหน้กระหว่าง 300-500 ต้นวิ่งได้ตลอดทั้งปี อันเป็นประโยชน์มากทางเศรษฐกิจของจีนในการระบายสินค้าสู่ประเทศอาเซียนที่อยู่ท้ายน้ำ “ช่มชืดแม่น้ำโขงเพื่อใคร?” จึงเป็นคำถามที่คาใจประชาชนผู้คัดค้านการระเบิดแก่งน้ำโขงเพื่อการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำโขงเป็นอย่างมากและต้องการความชัดเจนยิ่งไปกว่านั้น การระเบิดแก่งแก่ง ทำให้ร่องน้ำเปลี่ยนได้ อาจนำไปสู่การสูญเสียอธิปไตยเหนือดินแดน รัฐบาลไทยยังต้องรอบคอบให้มาก

แม่น้ำโขงเป็นแม่น้ำนานาชาติไหลผ่าน 6 ประเทศ จากจีน ผ่านพม่า ลาว ไทย กัมพูชา และเวียดนาม มีความยาวเกือบ 5,000 กิโลเมตร ผู้คนอาศัยแม่น้ำนี้ในการดำรงชีวิตมากกว่า 60 ล้านคน ความผูกพันระหว่างคนกับแม่น้ำช่มชืดถึงจิตวิญญาณ วันนี้ “จีน” ใช้อำนาจ “ควบคุม” แม่น้ำอย่างผิดธรรมชาติตั้งแต่ต้นน้ำ-แม่น้ำโขงตอนบน ถ้าไทยสยบยอม จีนก็จะสามารถควบคุมได้อย่างเบ็ดเสร็จทั้งแม่น้ำโขงตอนบนและตอนล่าง (ท้ายน้ำ) เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นเรื่องเศรษฐกิจ-การทหาร-การเมืองระหว่างประเทศ

ปัจจุบันชุมชนริมฝั่งโขงได้เห็นอย่างชัดเจนถึงความเปลี่ยนแปลงเชิงนิเวศที่มีผลกระทบต่อวิถีการทำมาหากินของผู้คน ซึ่งเกิดจากจีนก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ เพื่อผลิตไฟฟ้าของจีนในแม่น้ำโขงตอนบนอย่างเป็นรูปธรรมแล้ว ประเทศจีนกักน้ำหรือเปิดน้ำตามอำเภอใจ ตามความต้องการผลประโยชน์ของตนโดยไม่คำนึงถึงคนอาศัยอยู่แถบแม่น้ำโขงตอนล่างอีกหลายชาติ แถบยังมุ่งพัฒนาการเดินเรือให้เรือขนาดใหญ่แล่นผ่านได้สะดวก เพื่อระบายสินค้ามาค้าขายที่ล้นเกินจากการผลิตในจีน การขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพื่อหากำไรเชิงพาณิชย์ของจีนให้เต็มสูบเต็มพิกัด คือแรงจูงใจสำคัญทางการค้า ส่วนการท่องเที่ยวเป็นเพียงข้ออ้างเสริมส่วนย่อย

พฤติกรรมเยี่ยงนี้ของจีนอาจนำสู่ “การรุกรานทางเศรษฐกิจ” ต่อประเทศเล็กกว่าตาม “ลัทธิครองความเป็นเจ้า” แบบ “จักรวรรดินิยมแบบใหม่” ในภูมิภาคหรือไม่

“การรุกรานทางเศรษฐกิจ-สังคม-วัฒนธรรม” เป็นสิ่งที่ค่อยๆ ช่มชืด ไม่อาจมองเห็นได้โดยง่ายด้วยตา ไม่เหมือน “การรุกรานทางการทหาร” ที่เห็นได้จะจะ การเคลื่อนกำลังพลและอุปกรณ์การรบของผู้รุกราน แต่ทั้งสองแบบมีภัยอันตรายไม่แพ้กัน ถ้า “ผู้รุกราน” มีผลประโยชน์แอบแฝง

ถ้าหากรัฐไทยสยบยอม ไม่รอบคอบพอ ขาดความชัดเจนในการเจรจาต่อรองกับเขา อาจตกเป็นรองจีนได้โดยง่าย หากไปต่อรองแลกเปลี่ยนประโยชน์ที่ชาติไทยเสียเปรียบมากกว่า หรือไปต่อรองแลกด้วยผลประโยชน์ให้กลุ่มทุนมากกว่าชาติประชาชนก็จะต้องยิ่งไปกันใหญ่

ตรงนี้จะยังเป็นอีกหนึ่ง “บทพิสูจน์” ความสามารถและความชาญฉลาด รู้เท่าทันของรัฐบาล คสช. ว่ามีมากน้อยเพียงใด การตกลงใดๆ

กับจีนไม่ควรปิดเงียบ ควรเปิดเผยในรายละเอียดทุกเรื่องเป็นเอกสารต่อสาธารณชนจะดีกว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความอ่อนไหว เป็นเรื่องที่มีความสำคัญในเชิง “ความมั่นคงแห่งชาติ” เป็นอย่างยิ่งในอนาคต

การทำนโยบายสาธารณะที่ผ่านมาของรัฐบาล คสช.นี้หลายต่อหลายเรื่องมักถูกคัดค้าน ทั้งนี้ เพราะเป็นการทำนโยบายสาธารณะแบบใช้อำนาจ top-down หรือไม่ ปฏิเสธการรับรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ไม่ฟังเสียงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งๆ ที่เป็นเรื่องที่จะส่งผลถึงลูกหลานไทยรุ่นต่อๆ ไป อีกทั้งการทำนโยบายสาธารณะที่ขาดข้อมูลวิชาการอย่างเพียงพอ ขาดการพิจารณาปัญหาในหลากหลายมิติอย่างรอบด้าน ย่อมส่งผลกระทบต่อประชาชน และส่งผลต่อผลประโยชน์ของประเทศชาติอาจสูญเสียได้ การทำนโยบายสาธารณะในเรื่องระเบิดแก่งแม่น้ำโขงก็เช่นกัน มีประชาชนออกมาคัดค้านเป็นจำนวนมากอย่างอื้ออึง

ผู้นำประเทศมักกล่าวเชิงรำคาญว่าทำอะไรประชาชนก็ค้าน คงต้องคิดในมุมกลับว่า ถ้าโครงการไม่กระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน ต่อส่วนรวม ใครจะมาคัดค้านให้เสียเวลาทำมาหากิน ทุกวันนี้ทำมาหากินในประเทศไทยก็ผิดเคืองไม่ค่อยจะพอกินอยู่แล้ว เศรษฐกิจไทยผิดเคืองไปทั่ว บริษัทห้างร้านของ “นายทุนต่างชาติ รายใหญ่-เจ้าสัว” ทำลายอาชีพของคนไทย ชาวบ้านฐานะยากจนอพยพกลับไปอยู่ท้องถิ่นหวังลดค่าใช้จ่ายในการครองชีพ ปลุกผักเก็บผัก-หาปลาน้ำไปขายบ้าง ทำเป็นอาหารกินเองบ้าง พอประทังชีวิตตามอัตภาพ อยู่ๆ รัฐบาลไทยจะเปิดทางเอื้อให้ “นายทุนต่างชาติ” มาระเบิดแก่งแม่น้ำโขง ทำลายแหล่งอาหารของคนไทยและสิ่งมีชีวิตในท้องถิ่นอีก ชาวบ้านจะมีชีวิตอยู่อย่างไร จะเป็นการซ้ำเติมให้สังคมไทยเกิดความเหลื่อมล้ำระหว่าง “คนรวย-คนจน” เพิ่มขึ้นอีกหรือไม่

ถ้าอ้างเพื่อการพัฒนาประเทศ ก็ต้องถามกลับไปว่าเป็นการพัฒนาแบบไหน เพื่อนายทุนมากกว่าประชาชนหรือไม่ การพัฒนาแบบทำลายฐานรากชีวิตผู้คน จะนับเป็นการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนตาม “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ได้อย่างไร

จับตา “จีนวันนี้” ไม่เหมือน “จีนเมื่อวันวาน” อย่างในอดีตแล้วในอดีตจีนเจียมตัวเจียมตนอยู่แต่ในประเทศ แต่ “จีนวันนี้” นโยบายเปลี่ยน มุ่งผงาดขึ้นชั้นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ เมื่อ “ยักษ์ใหญ่” ขยับตัวมุ่ง “ขยาย” อิทธิพล-ผลประโยชน์ไปทั่วโลก ดังเช่นผู้นำจีนเดินทางไปยังกษัตริย์เจ้าฟ้าคาร์วะ “ควีนเอลิซาเบธ” พร้อมยื่นผลประโยชน์กิจกรรมเศรษฐกิจ สถานภาพปัจจุบันของจีนปกรังไปทั่วแล้วที่ลาตินอเมริกา เอเชีย และแอฟริกา แม้กระทั่งการเกษตร-อุตสาหกรรมปลูกกล้วยหอมก็ทำเป็นล่าเป็นสั้น ใช้สารเคมีกระทบกว้างขวางที่แอฟริกา ในเมืองไทยที่เขย่งรายหลายแห่งเงินครอบครองพื้นที่ปลูกกล้วยหอมกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ลาว-รัฐบาลลาวห้ามแล้ว

อนาคต “จีน” มุ่ง “ยึดครองโลก” ด้านเศรษฐกิจหรือไม่ ว่าอันที่จริง “อเมริกา” เองก็หวั่นไหว หวั่นเกรงไม่น้อยในก้าวย่างของจีนวันนี้

ขณะนี้กลุ่มประชาชนที่ไม่เห็นด้วยพยายามร้องขอให้รัฐบาล ทบทวนมติ ครม.ครั้งนี้ แต่ดูเหมือนภาครัฐยังคงยืนยันจะเดินหน้า ดังคำสั่งภาชนเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560 ของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ไทยโพสต์ (4 ก.พ.60) รายงานว่า “บิกตูเอาแม่! ระเบิดแม่น้ำโขง” ตามเนื้อหาข่าวดังกล่าวระบุคำพูดของนายภฯ ว่า “... ผมไม่อยากให้คัดค้านทุกเรื่อง ต้องฟังเหตุผลกันบ้าง อย่ามาบอกว่า เมื่อทำประชาพิจารณ์ผ่านแล้วยังเหลือ 20-30 คนออกมาต่อต้าน แล้วคนที่เขาให้ผ่าน 200 คน จะทำอะไร จะให้รัฐฟังใคร นี่คือ ประชาธิปไตย ไม่งั้นจะมีเสียงข้างมากเสียงข้างน้อยหรือ...”

พอจวนตัวก็อ้างว่าทกรมประชานิยมโดยเสียงข้างมาก โดยไม่พิจารณาความเสียหายที่จะเกิดขึ้น ประชาชนอาจกลับมาไม่แล้ว “รัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557” เป็นประชานิยมโดยเสียงข้างมากหรือเปล่า?

เมื่อผู้สื่อข่าวถามต่อไปว่า การทำประชาพิจารณ์จะผ่านหรือไม่ นายภฯ สวนกลับว่า เขาทำมาหรือยัง **เขายังไม่ผ่านก็ต้องทำให้ผ่าน ...ฟังดูทะเลมยังงี้ไม่สู้**

ผู้นำรัฐบาลรับฟังแต่ภาคราชการ ไม่ค่อยรับฟังภาคประชาชน ทั้งๆ ที่ภาคประชาชนนี่กำลังคัดค้านด้วยข้อมูลทางวิชาการที่หนักแน่นและเหตุผลรอบด้านอย่างสร้างสรรค์ในเรื่องผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เศรษฐกิจมหภาค และประเทศชาติโดยรวม รวมถึงความมั่นคงทางการทหาร รัฐบาลควรพิจารณาคำประกาศคัดค้านมติ ครม. ของภาคีเครือข่ายประชาชน 20 เครือข่ายทั่วประเทศไทย (เมื่อ 27 ธ.ค.59) กันบ้าง ว่าระเบิดแก่งแม่น้ำโขง ไทยจะได้ไม่คุ้มเสีย (X-cite ไทยโพสต์ 29 ธ.ค.59) โครงการนี้จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างกว้างขวาง โดยสรุปด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

(1) ทำลาย “แก่งคอยผีหลง” ซึ่งเป็นแก่งขนาดใหญ่บนแม่น้ำโขง บริเวณพรมแดนไทย-ลาว อันเป็นมรดกทางธรรมชาติอันทรงคุณค่า มีระบบนิเวศที่อุดมสมบูรณ์

(2) ทำลายแหล่งพืชพรรณบนแก่งริมฝั่งน้ำและหาดแม่น้ำโขง

(3) เกิดการพังทลายของชายฝั่งและทำลายการเดินทางเรือของประชาชนริมฝั่งทั้งไทยและลาว การมีข้อกำหนดห้ามมิให้ประชาชนทั่วไปทำการกีดขวางการเดินทางเรือพาณิชย์ เป็นการทำลายอธิปไตย การทำมาหากินของชาวบ้านชัดเจน

(4) การขนส่งและการเดินเรือสินค้าขนาดใหญ่ในอนาคต จะเป็นประโยชน์ของจีนเพียงประเทศเดียวเป็นสำคัญ ประเทศไทยอาจกลายเป็น “อาณานิคมทางเศรษฐกิจ” ของจีนในอนาคตหรือไม่

(5) เรื่องสำคัญที่สุดคือ การระเบิดอธิปไตย มีความเสี่ยงสูงที่ไทยอาจสูญเสียดินแดน เนื่องจากการบีบบังคับเขตแดนไทย-ลาว ตามสนธิสัญญาฝรั่งเศสใช้ช่องน้ำลึกเป็นตัวชี้วัด หากมีการระเบิดแก่งปรับปรุงร่องน้ำ ก็จะทำให้ไทยเสียดินแดนเป็นบริเวณกว้าง

(6) ตามรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทยกำหนดว่า โครงการที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดินแดน จะต้องผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา แต่กลับปรากฏว่า มติ ครม. ดังกล่าว (27 ธ.ค.59) ยังมิได้ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาแต่อย่างใด อันเป็นการละเมิดกฎหมายภายในประเทศ

(7) โครงการระเบิดแก่งแม่น้ำโขง เป็นโครงการที่ตั้งอยู่บนแม่น้ำนานาชาติ (International River) ซึ่งมีกฎหมายระหว่างประเทศคุ้มครองการดำเนินโครงการ ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศเพื่อนบ้าน เมื่อไม่ลงนามร่วมกันให้ครบทุกชาติ ย่อมเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม อีกทั้งยังขัดต่อทั้งข้อตกลงแม่น้ำโขง และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยการบริหารจัดการแม่น้ำนานาชาติอีกด้วย

ประเทศไทยเป็นประเทศเปิดไม่ใช่ปิดประเทศอยู่โดดเดี่ยวในโลก เราจึงต้องเคารพข้อตกลงและกติการะหว่างประเทศมิใช่หรือ...

เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560 เครือข่ายภาคประชาชนร่วมกันจัดกิจกรรม “ฮอมบุญ ฮอมปอย” (มาร่วมกันทำบุญ มาร่วมงานกัน) หยุดระเบิดแก่งแม่น้ำโขง เพื่อร่วมมรดกต่อต้านโครงการปรับปรุงร่องน้ำโขง หรือการระเบิดแก่งแม่น้ำโขงที่ดำเนินการโดยประเทศจีน (ไทยโพสต์ 6 ก.พ.60)

นายเทศน์ มโนวงศ์ เลขานุการสภาประชาชนลุ่มน้ำอิง อ่านแถลงการณ์บนเวทีว่า โครงการระเบิดแก่งแม่น้ำโขง จะส่งผลกระทบต่อลุ่มแม่น้ำอิง (ประชาชนภาคเหนือ

ตอนบนต้องพึ่งพิงแม่น้ำอิง ในฐานะแหล่งน้ำสำคัญ) ซึ่งเป็นวิถีชีวิตเกษตรกรรมของประชาชนอย่างมาก

นางเตือนใจ ดีเทศน์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านฐานทรัพยากร ชี้แจงไปแล้วว่าการคัดค้านการระเบิดแก่งเป็นพลังบริสุทธิ์โดยภาคประชาชน ซึ่งปรารถนาจะปกป้องแม่น้ำโขงอันเป็นทรัพยากรของทุกคน

นายประนอม เจิมชัยภูมิ ประธานสภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงราย กล่าวว่า การระเบิดแก่งน้ำโขงไม่ได้ทำลายแค่ทรัพยากรเท่านั้น แต่ทำลายเศรษฐกิจฐานรากด้วย และเป็นการเปิดทางให้ประเทศจีนขึ้นมาเป็นมหาอำนาจทางการเมือง การทหาร และยึดอำนาจเศรษฐกิจของไทย เพราะจีนต้องการระบายสินค้าจากประเทศตนเอง

นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ อดีตสมาชิกวุฒิสภา กล่าวว่า สิ่งที่ไม่เคยแพ้ คือ สิทธิเสรีภาพของประชาชน “อยากฝากถามรัฐบาล

ว่าจะฟังแต่บริษัทเดินเรือหรือไม่ค่านึงถึงจิตใจ วิถีชีวิตของคน 60 ล้านคนเลยหรือ นี่มันศตวรรษไหนแล้ว การรับฟังทุกอย่างเป็นเรื่องล้าหลัง ถ้ารัฐบาลขยับ ประชาชนอย่าขยับ อย่าหลับตา อย่านิ่งเพราะเราจะชนะอีก ชนะทุนให้ได้” นายไกรศักดิ์ ระบุ

ประธานสภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงรายวิจารณ์ตรงๆ ว่า “ปัจจุบันเราฝากความหวังกับรัฐบาลยุคนี้ไม่ได้... มีแต่จะปิดทางการมีส่วนร่วมของประชาชนเสมอ... ถ้าสุดท้ายสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย และมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ประกาศชัดเจนแล้วว่าไม่ขอร่วมสังฆกรรมกับโครงการศึกษาการระเบิดแก่งแม่น้ำโขงแน่นอน เป็นข่าวดีสำหรับภาคประชาชนที่มหาวิทยาลัยเห็นพ้องกันกับภาคประชาชน”...

ในคำแถลงการณ์ภาคีเครือข่ายประชาชนดังกล่าวจึงเรียกร้อง

ให้รัฐบาลไทยยุติโครงการดังกล่าวทันที เพื่อปกป้องผืนดินไทยและระบบนิเวศอันทรงคุณค่า ในคำแถลงการณ์ถามว่าเหตุผลในการผ่านมติ ครม. (27 ธ.ค.59) ครั้งนี้ มีเบื้องลึกหรือมีข้อตกลงพิเศษกับจีน อยู่เบื้องหลังหรือไม่ สิ่งนี้ต้องอธิบายให้ประชาชนได้รับทราบทันที คำแถลงการณ์ดังกล่าวระบุ

หนังสือพิมพ์ "The Nation" เสนอข่าว "ผู้เชี่ยวชาญ" ด้านเศรษฐกิจของ "ทีดีอาร์ไอ" และด้านสิ่งแวดล้อมภาคประชาชน ได้เสนอผลการวิเคราะห์ไว้อย่างชัดเจนพร้อมทั้งตัวเลขแสดงการค้าไทย-จีน ที่ "เชียงใหม่" และ "เชียงใหม่" การขนส่งด้วยการเดินเรือ 500 ตัน จะให้ประโยชน์กับจีนเท่านั้น (โปรดดู "New Mekong River Blasting Project Will Only Benefit China : Experts/Plan to Make River Accessible to Barges Will Seriously Hurt Thailand and Laos" (The Nation, January 18, 2017)

กระทรวงกลาโหมในอดีต (2546) ยุครัฐบาลทักษิณ เคยคัดค้านไม่เอาการระเบิดแก่งแม่น้ำโขงมาแล้ว เพราะเกรงกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ อาจสูญเสียอธิปไตยทางดินแดน ทำไมทหารไทยในอดีตคิดได้ ตระหนักถึงผลที่จะตามมา

แต่เหตุไฉนทำไมรัฐบาลทหาร คสช. ในปัจจุบันจึงคิดต่างได้ถึงเพียงนี้

ถามว่าโครงการนี้มีผลการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) พร้อมทั้งตัวเลขและการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่อคุณภาพชีวิต และต่อสุขภาพของผู้คน (EIA และ EHIA) หรือไม่ ถ้ามี ต้องแสดงผลการศึกษาดังกล่าวต่อสาธารณชน ถ้าไม่มี ก็ต้องถามว่าแล้วอนุมัติโครงการใหญ่ๆ เช่นนี้ได้อย่างไร...

เสียงคัดค้านอื้ออึงขนาดนี้ควรทบทวนมติ ครม. (27 ธ.ค.59) ได้แล้ว

เหล่าศิลปินในโครงการศิลปะเพื่อชุมชน (Community Art) (เมื่อ 3 ก.พ.60) ได้ร่วมกันอ่านบทกวีตรงริมแม่น้ำโขง "โครงการแม่น้ำสาปแช่งผู้ทำลายแม่น้ำโขง" (ไทยโพสต์ 7 ก.พ.60)...

การทำลายธรรมชาติให้ขาดดุลยภาพ เป็นการทำลายสายใยชีวิตเกาะเกี่ยวกับสายน้ำ การบีบบังคับฝืนกฎเกณฑ์ธรรมชาติด้วยวิธีการใดก็ตาม เป็นการย่ำฐานรากชีวิตของตัวเอง การกระทำต่อธรรมชาติ

เยี่ยงนี้ เล่มือนประหนึ่งย่ำช่มชืดกฎเกณฑ์ธรรมชาติเสียเอง

"ช่มชืดแม่น้ำโขงเพื่อใคร" กันแน่